ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 7ης Μαρτίου 2002 *

Στην υπόθεση Τ-95/99,

Satellimages TV 5 SA, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον E. Marissens, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη αρχικώς από την K. Rispal-Bellanger και στη συνέχεια από τους G. de Bergues και F. Million, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τους B. Doherty και K. Wiedner, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

υποστηριζομένης από την

Deutsche Telekom AG, με έδρα τη Βόννη (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους F. Roitzsch και K. Quack, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή περί ακυρώσεως της αποφάσεως την οποία φέρεται ότι έλαβε η Επιτροπή στις 15 Φεβρουαρίου 1999, σχετικά με καταγγελία της προσφεύγουσας βασιζόμενη στο άρθρο 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 82 ΕΚ) (IV/36.968 — Satellimages TV 5/Deutsche Telekom),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. M. Moura Ramos, Πρόεδρο, J. Pirrung και A. W. H. Meij, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 11ης Δεκεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της προσφυγής

1 Η προσφεύγουσα είναι δημόσια επιχείρηση εκπομπής τηλεοπτικών προγραμμάτων, μέτοχοι της οποίας είναι γαλλόφωνες δημόσιες τηλεοπτικές επιχειρήσεις της Γαλλίας, του Βελγίου, της Ελβετίας και του Καναδά.

2 Με έγγραφο της 18ης Μαρτίου 1998 η προσφεύγουσα υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή, ζητώντας της να διαπιστώσει ότι η εταιρία Deutsche Telekom AG (στο εξής: Deutsche Telekom), απαιτώντας από τις επιχειρήσεις εκπομπής τηλεοπτικών προγραμμάτων την καταβολή δικαιωμάτων με σκοπό τη μετάδοση των εκπομπών

τους μέσω του καλωδιακού δικτύου της, διέπραξε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσεώς της στην αγορά καλωδιακής τηλεοράσεως, παραβαίνοντας με τον τρόπο αυτό το άρθρο 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 82 ΕΚ). Η προσφεύγουσα διατεινόταν, στην ουσία, ότι η ίδια η αρχή της υποχρεώσεως των τηλεοπτικών επιχειρήσεων να καταβάλλουν δικαιώματα συνιστά, αυτή καθαυτή, παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΚ, ανεξάρτητα από το συγκεκριμένο ύψος των δικαιωμάτων αυτών.

3 Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα ζήτησε επίσης από την Επιτροπή να λάβει προσωρινά μέτρα, απαιτώντας την αναστολή της αυξήσεως των δικαιωμάτων την οποία επέβαλε η Deutsche Telekom στον τομέα της καλωδιακής τηλεοράσεως.

4 Παράλληλα, η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 15 Ιουνίου 1998 καταγγελία στη γερμανική αρχή εποπτείας των τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, τη Regulierungsbehörde für Telekommunikation und Post, σχετικά με το επίπεδο των αυξήσεων των δικαιωμάτων τις οποίες επέβαλε η Deutsche Telekom στον τομέα της καλωδιακής τηλεοράσεως.

5 Με τις από 24 Απριλίου 1998 παρατηρήσεις της επί της αιτήσεως λήψεως προσωρινών μέτρων, η Deutsche Telekom αναφέρθηκε σε μία προσωρινή έκθεση την οποία είχε συντάξει η Επιτροπή στις 22 Οκτωβρίου 1993 στο πλαίσιο της υποθέσεως IV/34.463 — VPRT/DPB Telekom, σχετικά με καταγγελία την οποία είχε καταθέσει τον Σεπτέμβριο του 1990 η επαγγελματική ένωση VPRT, στην οποία υπάγονται οι επιχειρήσεις εκπομπής τηλεοπτικών προγραμμάτων που ασκούν τις δραστηριότητές τους στη Γερμανία (στο εξής: έκθεση VPRT). Στην ως άνω υπόθεση, η VPRT είχε καταγγείλει, στην ουσία, την εκ μέρους της Deutsche Telekom μέθοδο εισπράξεως δικαιωμάτων, μέθοδος η οποία, κατά τη VPRT, επέβαλλε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ των τηλεοπτικών επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες ιδιωτικών δορυφόρων και εκείνων που κάνουν χρήση των υπηρεσιών δημοσίων δορυφόρων. Στην έκθεση αυτή η Επιτροπή, μετά από εξέταση της αγοράς καλωδιακής τηλεοράσεως από τεχνικής και εμπορικής πλευράς, πρότεινε ορισμένα μέτρα τα οποία θα παρείχαν τη δυνατότητα στην Deutsche Telekom να λάβει συμπληρωματική χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της στον τομέα της καλωδιακής τηλεοράσεως επιπλέον των πόρων που προέρχονται από τα δικαιώματα που κατέβαλλαν τα νοικοκυριά τα οποία διέθεταν σύνδεση καλωδιακής τηλεοράσεως.

6 Επί του ζητήματος αυτού η έκθεση VPRT αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«III. Προτεινόμενα μέτρα

Οι εναλλακτικές λύσεις που προτείνονται κατωτέρω όσον αφορά την τωρινή τιμολογιακή πολιτική αποσκοπούν να υποδείξουν στην [Deutsche] Telekom τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιήσει όσον αφορά τον προσανατολισμό της μελλοντικής πολιτικής προσδιορισμού των τιμών.

[...]

2. Εναλλακτικές λύσεις

Η προσπάθεια υποβολής ορισμένων εναλλακτικών λύσεων που μπορούν να αντικαταστήσουν την τωρινή δομή των τιμών δεν προδικάζει τη θέση της Επιτροπής όσον αφορά οποιαδήποτε ενδεχόμενη λύση που θα πρέπει να επιβληθεί στην [Deutsche] Telekom και πρέπει να θεωρηθεί ως βάση προς συζήτηση.

[Οι διάφορες εναλλακτικές λύσεις είναι:]

(1) Μετακύλιση του κόστους στους τηλεθεατές

[...]

(2) Επιμερισμός του κόστους μεταξύ των παραγωγών των προγραμμάτων

[...]

(3) Κατανομή του κόστους μεταξύ των παραγωγών των προγραμμάτων μέσω του συστήματος των δορυφόρων

[...]

(4) Συμφωνίες σχετικά με το κόστος με τους εκμεταλλευόμενους τον οικείο δορυφόρο

[...]

IV. Τελικές παρατηρήσεις

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω παρατηρήσεων, προς στιγμήν δεν θα κοινοποιηθεί στην [Deutsche] Telekom καμία ανακοίνωση των αιτιάσεων, ενώ θα της υποβληθούν μόνον οι προτάσεις μεταρρυθμίσεως της στάσεώς της. Η ενέργεια αυτή θεωρείται ως επαρκής για τους ακόλουθους λόγους:

1. Η [Deutsche] Telekom ανέφερε κατά τη διάρκεια ανεπισήμων συνομιλιών ότι διατίθεται να τροποποιήσει την πολιτική καθορισμού των τιμών της αν η Επιτροπή θεωρήσει ότι η πολιτική αυτή είναι ασυμβίβαστη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού.

2. Όπως προαναφέρθηκε, υφίστανται πολλές λύσεις όσον αφορά μια διαδικασία καθορισμού των τιμών που να είναι σύμφωνη προς το άρθρο 86 αλλά και αποδεκτή από την Επιτροπή.»

7 Η προσφεύγουσα έλαβε αντίγραφο της εκθέσεως VPRT με έγγραφο της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 1998.

8 Με τις γραπτές παρατηρήσεις της σχετικά με την καταγγελία της 18ης Μαρτίου 1998 η Deutsche Telekom επιχείρησε, μεταξύ άλλων, να αποδείξει ότι οι σχετικές με την καλωδιακή τηλεόραση δραστηριότητές της δεν ήταν επικερδείς. Ανέφερε ακόμη ότι η καταγγελία της προσφεύγουσας έπρεπε να εξεταστεί υπό το φως της υποθέσεως VPRT/DPB Telekom.

9 Με έγγραφο της 7ης Ιουλίου 1998 η προσφεύγουσα απέσυρε το αίτημα που είχε καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής προς λήψη προσωρινών μέτρων.

10 Στις 9 Ιουλίου 1998 η προσφεύγουσα υπέβαλε νέες γραπτές παρατηρήσεις στην Επιτροπή σχετικά με την από 18 Μαρτίου 1998 καταγγελία της.

11 Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι, κατόπιν της καταγγελίας της και των γραπτών της παρατηρήσεων, είχε ανεπίσημες επαφές με τους εκπροσώπους της αρμόδιας μονάδας της Επιτροπής. Κατά τη διάρκεια των επαφών αυτών οι ως άνω εκπρόσωποι της είχαν δηλώσει ότι η θέση τους έναντι της καταγγελίας της δεν επρόκειτο να αποκλίνει από όσα είχε ήδη εκφράσει η Επιτροπή με την έκθεση VPRT. Οι εκπρόσωποι αυτοί δεν διαπίστωσαν κανένα λόγο που να εμποδίζει τις επιχειρήσεις καλωδιακής τηλεοράσεως να εισπράττουν δικαιώματα από τις επιχειρήσεις εκπομπής τηλεοπτικών προγραμμάτων μέσω δορυφόρου, τα προγράμματα των οποίων μεταδίδουν μέσω καλωδίου στα νοικοκυριά που έχουν σύνδεση καλωδιακής τηλεοράσεως.

12 Υπό τις συνθήκες αυτές και κατόπιν επανειλημμένων αιτημάτων εκ μέρους της προσφεύγουσας να λάβουν θέση γραπτώς οι υπηρεσίες της Επιτροπής έναντί της, ο αρμόδιος επί της υποθέσεως διευθυντής απέστειλε στην προσφεύγουσα το έγγραφο της 15ης Φεβρουαρίου 1999, που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής (στο εξής: επίδικη πράξη).

13 Η επίδικη πράξη διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

«Έχω την τιμή να αναφερθώ στην από 18 Μαρτίου 1998 καταγγελία του πελάτη σας, κατά την οποία η πολιτική καθορισμού των τιμών της Deutsche Telekom έναντι των επιχειρήσεων μεταδόσεως τηλεοπτικών προγραμμάτων μέσω δορυφόρου, όπως είναι ο πελάτης σας, όσον αφορά την πρόσβαση στις υπηρεσίες καλωδιακής τηλεοράσεως, είναι καταχρηστική και ασυμβίβαστη προς το άρθρο 86 της Συνθήκης ΕΚ. Γενικά, η καταγγέλλουσα βάλλει κατά δύο διαφορετικών πτυχών της πολιτικής καθορισμού τιμών της Deutsche Telekom, ήτοι: (1) του γεγονότος ότι, όσον αφορά το δίκτυό της καλωδιακής τηλεοράσεως, η Deutsche Telekom επιβάλλει ένα σύστημα εισπράξεως διπλών δικαιωμάτων, ζητώντας την καταβολή τους από τις τηλεοπτικές επιχειρήσεις όπως η Satellimages/TV 5, αλλά και από τον τελικό καταναλωτή, δηλαδή από τα νοικοκυριά που διαθέτουν σύνδεση καλωδιακής τηλεοράσεως· (2) του ύψους των δικαιωμάτων μεταδόσεως που επιβάλλει η Deutsche Telekom στις τηλεοπτικές επιχειρήσεις, ιδίως δε όσον αφορά την αύξησή τους. Υποστηρίζετε ότι οι ενέργειες της Deutsche Telekom είναι καταχρηστικές έναντι των δύο αυτών πτυχών.

Οι συνεργάτες μου, Schiff και Haag, σας ανέφεραν κατά τη διάρκεια διαφόρων τηλεφωνικών συνομιλιών ότι, με βάση τις προκαταρκτικές παρατηρήσεις μας, το σύστημα επιβολής διπλών δικαιωμάτων που ακολουθεί η Deutsche Telekom δεν συνιστά, αυτό καθαυτό, καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως. Εν προκειμένω, παρέχεται μια υπηρεσία, για την οποία επόμενο είναι να ζητείται κάποια οικονομική αντιπαροχή, τόσο στους τηλεθεατές των εκπομπών που μεταδίδονται μέσω των επιχειρήσεων καλωδιακής τηλεοράσεως όσο και στις επιχειρήσεις εκπομπής τηλεοπτικού προγράμματος μέσω δορυφόρου, όπως είναι ο πελάτης σας,

τα εκπεμπόμενα μέσω δορυφόρου προγράμματα των οποίων μεταδίδονται διά του δικτύου καλωδιακής τηλεοράσεως στους τηλεθεατές, που αποτελούν το τελικό στάδιο της σχετικής εμπορικής αλυσίδας: τα διαθέτοντα καλωδιακή τηλεόραση νοικοκυριά καταβάλλουν μεταξύ άλλων το τίμημα της υπηρεσίας μεταδόσεως τηλεοπτικού σήματος μέσω του δικτύου καλωδιακής τηλεοράσεως στην οικία τους, όπου καθίσταται δυνατή η λήψη του, ενώ οι τηλεοπτικές επιχειρήσεις καταβάλλουν και αυτές κάποιο ποσό προκειμένου το τηλεοπτικό τους σήμα να περιληφθεί στο δίκτυο καλωδιακής τηλεοράσεως της Deutsche Telekom και να μεταδοθεί μέσω του δικτύου αυτού στα διαθέτοντα τη σχετική σύνδεση νοικοκυριά. Η προκαταρκτική εκτίμησή μας είναι ότι δεν προβάλατε κανένα επιχείρημα που να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι είναι δυνατή η επίκληση του άρθρου 86 κατά της εν λόγω πτυχής της πολιτικής καθορισμού των τιμών της Deutsche Telekom.

Όσον αφορά το επίπεδο των δικαιωμάτων μεταδόσεως που επιβάλλει η Deutsche Telekom στον πελάτη σας, αν έχω αντιληφθεί καλά έχετε ζητήσει από τη γερμανική εθνική αρχή εποπτείας του τομέα των τηλεπικοινωνιών να λάβει απόφαση επί του ζητήματος αυτού. Κατά την άποψή μου, πρόκειται για μια πτυχή της καταγγελίας η οποία πρέπει πράγματι να κριθεί από την αρμόδια εθνική αρχή.

Υπογραμμίζω ότι οι ανωτέρω παρατηρήσεις είναι προσωρινές και στηρίζονται στα πληροφοριακά στοιχεία που διαθέτει προς στιγμήν η υπηρεσία μας. Με κανέναν τρόπο δεν αποτελούν την οριστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο συμπληρωματικών παρατηρήσεων τις οποίες μπορείτε ενδεχομένως να υποβάλετε εσείς ή ο πελάτης σας. [...]

John Temple Lang,
Διευθυντής».

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 16 Απριλίου 1999 η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.

15 Με χωριστό δικόγραφο, που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Ιουνίου 1999, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου, δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

16 Με διατάξεις της 22ας Νοεμβρίου και της 8ης Δεκεμβρίου 1999, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου επέτρεψε, αντιστοίχως, στη Γαλλική Δημοκρατία να παρέμβει υπέρ της προσφεύγουσας και στην Deutsche Telekom υπέρ της Επιτροπής.

17 Με διάταξη της 13ης Μαρτίου 2000 το Πρωτοδικείο αποφάσισε να εξετάσει την ένσταση απαραδέκτου παράλληλα με την ουσία της υποθέσεως.

18 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

19 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις που υπέβαλε το Πρωτοδικείο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 11ης Δεκεμβρίου 2001.

20 Η προσφεύγουσα και η Γαλλική Δημοκρατία ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να κηρύξει την προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·

— κατά συνέπεια, να ακυρώσει την επίδικη απόφαση·

— να δεχθεί, δυνάμει του άρθρου 176 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 233 ΕΚ), ότι η Επιτροπή υποχρεούται να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την εκδοθησόμενη απόφαση του Πρωτοδικείου·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων που προκλήθηκαν λόγω της προβολής ενστάσεως απαραδέκτου.

21 Η Επιτροπή και η Deutsche Telekom ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη ή αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Η Επιτροπή υποστηρίζει, καταρχάς, ότι η επίδικη πράξη δεν είναι προσβλητή, καθόσον δεν έχει τον χαρακτήρα τελικής πράξεως υπό την έννοια της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής (Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 10), και της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1990, Τ-64/89, Automec κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. II-367, σκέψεις 45 έως 47).

23 Η Επιτροπή αμφισβητεί επίσης ότι, με τη σύνταξη της εκθέσεως VPRT, προδίκασε ζητήματα αφορώντα την υπό κρίση υπόθεση. Εξάλλου, αμφισβητεί ότι η έκθεση VPRT μπορεί να μετατρέψει την επίδικη πράξη σε απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας, καθόσον στο κείμενο της ως άνω πράξεως διευκρινίζεται με σαφήνεια η φύση της ως πράξεως προπαρασκευαστικού χαρακτήρα. Συναφώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, καθόσον η προσφυγή στηρίζεται στα αποτελέσματα της εκθέσεως VPRT και της επίδικης πράξεως, είναι απαράδεκτη. Πράγματι, ούτε η έκθεση VPRT είναι προσβλητή πράξη. Πρόκειται για εσωτερικό μη δεσμευτικό έγγραφο που χρησιμοποιείται ως βάση συζητήσεως με σκοπό την επίτευξη συμβιβασμού με τα εμπλεκόμενα μέρη σε μια υπόθεση στην οποία ανακύπτουν διαφορετικά νομικά ζητήματα.

24 Επιπλέον, αν ακολουθηθεί η συλλογιστική της προσφεύγουσας ότι η επίδικη πράξη απλώς επιβεβαιώνει την έκθεση VPRT, η προσφυγή έπρεπε να ασκηθεί εντός διμήνου από της λήψεως της εν λόγω εκθέσεως. Εφόσον η προσφεύγουσα ανέμεινε δέκα περίπου μήνες από της λήψεως της εκθέσεως VPRT μέχρις ότου ασκήσει την προσφυγή, η προσφυγή αυτή είναι εκπρόθεσμη και η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προσβάλει δικαστικά την επίδικη πράξη, η οποία, εξ ορισμού, έχει μόνον επιβεβαιωτικό χαρακτήρα.

25 Η Deutsche Telekom τάσσεται υπέρ της απόψεως της Επιτροπής.

26 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Κυβέρνηση, υπενθυμίζει καταρχάς ότι ουδόλως προκύπτει από την προαναφερθείσα απόφαση Automec κατά Επιτροπής ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να λάβει αποφάσεις δεκτικές δικαστικού ελέγχου παρά μόνον αφού τηρήσει δεόντως τα τρία διαδικαστικά στάδια που περιγράφονται στην ως άνω απόφαση. Προς στήριξη της απόψεώς της η προσφεύγουσα και η Γαλλική Δημοκρατία υποστηρίζουν, στην ουσία, ότι ο δικαστικός έλεγχος δεν μπορεί να εξαρτάται από την εκπλήρωση διατυπώσεων τις οποίες η Επιτροπή έχει πάντα τη δυνατότητα να αγνοεί. Ειδικότερα, όπως σημείωσε ο γενικός εισαγγελέας Tesauro στο σημείο 12 των προτάσεών του στην υπόθεση C-282/95, Guérin automobiles κατά Επιτροπής (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 1997, Συλλογή 1997, σ. I-1503, I-1505), η Επιτροπή δεν μπορεί να αντλεί ωφελήματα

από την εκ μέρους της παράβαση του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) 2842/98 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με τις ακροάσεις στο πλαίσιο ορισμένων διαδικασιών κατ' εφαρμογήν των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 354, σ. 18).

27 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία, σημειώνει στη συνέχεια ότι, κατά πάγια νομολογία, προκειμένου να εξεταστεί αν μια πράξη θίγει τη νομική κατάσταση του προσφεύγοντος διαδίκου, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη μόνον η ουσία και όχι η μορφή της. Συναφώς, η προσφεύγουσα επικαλείται τρεις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως προκειμένου να αποδείξει ότι η επίδικη πράξη συνιστά, στην ουσία, οριστική απόρριψη της καταγγελίας της.

28 Διατείνεται, πρώτον, ότι η Επιτροπή λαμβάνει θέση, με την επίδικη πράξη, χωρίς την παραμικρή επιφύλαξη, επί του γεγονότος ότι η καλωδιακή τηλεόραση περιλαμβάνει δύο διαφορετικές υπηρεσίες, εκ των οποίων η μία προορίζεται για τα νοικοκυριά που δεν έχουν σχετική σύνδεση και η άλλη για τις τηλεοπτικές επιχειρήσεις. Η Επιτροπή δεν παρουσιάζει τη βασική σκέψη περί υπάρξεως δύο υπηρεσιών στον τομέα της καλωδιακής τηλεοράσεως ως μια ιδέα προκαταρκτικού χαρακτήρα αλλά ως αντικειμενική και οριστική διαπίστωση, στην οποία στηρίζει ένα προκαταρκτικό συμπέρασμα, κατά το οποίο η επιβολή στις τηλεοπτικές επιχειρήσεις της υποχρεώσεως καταβολής κάποιου αντισταθμίσματος δεν είναι, αυτή καθαυτή, καταχρηστική. Η διαπίστωση της υπάρξεως μιας υπηρεσίας την οποία παρέχει η Deutsche Telekom συνεπάγεται αυτομάτως τη δυνατότητα του παρέχοντος τη σχετική υπηρεσία να ζητήσει έναντι αυτής κάποιο τίμημα.

29 Δεύτερον, κατά την προσφεύγουσα, με την επίδικη πράξη η Επιτροπή λαμβάνει θέση επί του ορισμού της καλωδιακής τηλεοράσεως με αφηρημένο τρόπο, οπότε καμία συμπληρωματική παρατήρηση της προσφεύγουσας επί των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως δεν θα μπορούσε να οδηγήσει την Επιτροπή να δεχθεί μια διαφορετική άποψη έναντι εκείνης την οποία είχε σχηματίσει η τελευταία στο πλαίσιο της υποθέσεως VPRT/DPB Telekom. Εξάλλου, η προφεύγουσα εκθέτει ότι η Επιτροπή δεν θα διατύπωνε αυτόν τον γενικό και αφηρημένο ορισμό αν δεν τον θεωρούσε οριστικό.

30 Τρίτον, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι, εφόσον η αρχή της επιβολής στις επιχειρήσεις μεταδόσεως τηλεοπτικών προγραμμάτων μέσω δορυφόρου της υποχρεώσεως καταβολής δικαιωμάτων προτάθηκε ρητά από την Επιτροπή στο πλαίσιο της εκθέσεως VPRT, η Επιτροπή δεν είναι πλέον δυνατό να λάβει αντίθετη θέση στην παρούσα υπόθεση, καθόσον μια τέτοια ενέργεια θα συνεπαγόταν την ευθύνη της Κοινότητας. Συναφώς, η πάροδος του χρόνου από της συντάξεως της εκθέσεως VPRT δεν έχει καμία σημασία.

31 Η προσφεύγουσα και η Γαλλική Δημοκρατία υποστηρίζουν, επομένως, ότι, λαμβανομένης υπόψη της γενικής αλληλουχίας στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η επίδικη πράξη, αυτή αποτελεί, κατ' ουσίαν, απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τη νομολογία (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Μαΐου 1994, T-37/92, BEUC και NCC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-285, σκέψη 34), δεν πρέπει να επιτραπεί στην Επιτροπή να καλυφθεί πίσω από μια λεκτική διατύπωση προκειμένου να αποφύγει τον έλεγχο του Πρωτοδικείου ή απλώς να παρατείνει τεχνητά την έρευνα της καταγγελίας, ενώ, στην πραγματικότητα, έχει ήδη ληφθεί απορριπτική απόφαση, το περιεχόμενο της οποίας είναι αδύνατον πλέον να μεταβληθεί.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

32 Προς εκτίμηση του παραδεκτού της παρούσας προσφυγής πρέπει να υπομνησθεί καταρχάς ότι, κατά πάγια νομολογία, συνιστούν πράξεις δεκτικές προσφυγής υπό την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 230 ΕΚ) μόνον τα μέτρα που παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας κατάφωρα τη νομική κατάστασή του. Όταν πρόκειται για πράξεις ή αποφάσεις που λαμβάνονται κατόπιν διαδικασίας περιλαμβάνουσας περισσότερα στάδια, ιδίως όταν αποτελούν κατάληξη μιας εσωτερικής διαδικασίας, από την ίδια νομολογία προκύπτει ότι, καταρχήν, συνιστά προσβλητή πράξη μόνον το μέτρο που καθορίζει οριστικά τη θέση της Επιτροπής κατά το πέρας της εν λόγω διαδικασίας, αποκλειομένων των ενδιάμεσων μέτρων, σκοπός των οποίων είναι η προετοιμασία της τελικής αποφάσεως (προαναφερθείσα απόφαση IBM κατά Επιτροπής, σκέψεις 9 και 10).

33 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν από την επίδικη πράξη προκύπτει ότι η Επιτροπή καθόρισε οριστικά τη θέση της έναντι της καταγγελίας την οποία της υπέβαλε η προσφεύγουσα.

34 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, με την επίδικη πράξη, η Επιτροπή εξέθεσε σαφώς ότι οι περιεχόμενες σ' αυτήν εκτιμήσεις είναι προσωρινές. Το ως άνω συμπέρασμα της επίδικης πράξεως δεν μπορεί να διατυπωθεί με μεγαλύτερη σαφήνεια επ' αυτού, καθόσον η εν λόγω πράξη διευκρινίζει τα ακόλουθα: «Οι ανωτέρω παρατηρήσεις είναι προσωρινές και στηρίζονται στα πληροφοριακά στοιχεία που διαθέτει προς στιγμήν η υπηρεσία μας. Με κανέναν τρόπο δεν αποτελούν την οριστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο συμπληρωματικών παρατηρήσεων τις οποίες μπορείτε ενδεχομένως να υποβάλετε εσείς ή ο πελάτης σας.» Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι το συμπέρασμα αυτό δεν αφορά το σύνολο των εκτιμήσεων τις οποίες διατυπώνει η Επιτροπή με την επίδικη πράξη.

35 Το ως άνω χωρίο της επίδικης πράξεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ως φραστική διατύπωση χωρίς σχέση με το περιεχόμενο της επίδικης πράξεως, όπως υποστηρίζουν η προσφεύγουσα και η Γαλλική Δημοκρατία επικαλούμενες την προαναφερθείσα απόφαση BEUC και NCC κατά Επιτροπής. Πράγματι, όσον αφορά το κεντρικό αντικείμενο της καταγγελίας, ο προσωρινός χαρακτήρας των εκτιμήσεων στις οποίες προέβησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής υπογραμμίζεται επανειλημμένα, μεταξύ άλλων, με την περιεχόμενη στην επίδικη πράξη ακόλουθη παρατήρηση:

«Με βάση τις προκαταρκτικές παρατηρήσεις μας, το σύστημα επιβολής διπλών δικαιωμάτων που ακολουθεί η Deutsche Telekom δεν συνιστά, αυτό καθαυτό, καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως [...] και η προκαταρκτική εκτίμησή μας είναι ότι [εσείς, η καταγγέλλουσα,] δεν προβάλατε κανένα επιχείρημα που να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι είναι δυνατή η επίκληση του άρθρου 86 κατά της εν λόγω πτυχής της πολιτικής καθορισμού των τιμών της Deutsche Telekom».

36 Επιπλέον, όπως ορθά υποστηρίζει η Επιτροπή, ουδόλως προκύπτει από την επίδικη πράξη ότι η καταγγελία απορρίφθηκε ή ότι τέθηκε στο αρχείο.

37 Τέλος, η Επιτροπή εξέθεσε με σαφήνεια ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να υποβάλει συμπληρωματικές παρατηρήσεις επί των αρχικών παρατηρήσεων της Επιτροπής.

38 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η επίδικη πράξη πρέπει να θεωρηθεί ως προπαρασκευαστική θέση (βλ. επ' αυτού την απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Ιουνίου 1994, C-39/93 P, SFEI κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-2681, σκέψη 30).

39 Η ύπαρξη της εκθέσεως VPRT δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση το συμπέρασμα αυτό. Πράγματι, χωρίς να απαιτείται να εξακριβωθεί αν η έκθεση VPRT περιλαμβάνει οριστική απόφαση της Επιτροπής στο πλαίσιο της υποθέσεως VPRT/DPB Telekom, πρέπει να σημειωθεί ότι η ύπαρξη της εν λόγω εκθέσεως δεν μπορεί να προσδώσει στην επίδικη πράξη τον χαρακτήρα μιας τελικής αποφάσεως της Επιτροπής έναντι της καταγγελίας που υπέβαλε η προσφεύγουσα. Πράγματι, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, στο πλαίσιο μιας ενδεχόμενης οριστικής αποφάσεως εφαρμογής του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΚ στα πραγματικά περιστατικά που αποτελούν το αντικείμενο της καταγγελίας της προσφεύγουσας, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να προβεί σε νέα εξέταση των συνθηκών του ανταγωνισμού η οποία δεν θα στηρίζεται αναγκαστικά στις ίδιες εκτιμήσεις στις οποίες βασίστηκε η έκθεση VPRT (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Μαρτίου 2000, T-125/97 και T-127/97, Coca-Cola κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-1733, σκέψη 82).

40 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι, με την επίδικη πράξη, η Επιτροπή δεν καθορίζει οριστικά τη θέση της έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας. Με την επίδικη πράξη αποσκοπείται, μεταξύ άλλων, να δοθεί στην προσφεύγουσα η δυνατότητα να αναπτύξει τους ισχυρισμούς της λαμβάνοντας υπόψη την πρώτη

αντίδραση των υπηρεσιών της Επιτροπής, η οποία εκφράζεται με την πράξη αυτή. Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα θεωρεί, όπως εξέθεσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι ανέπτυξε όλα τα επιχειρήματά της με τα υπομνήματα που υπέβαλε στην Επιτροπή, πριν από την εκ μέρους της τελευταίας έκδοση της επίδικης πράξεως, δεν είναι ικανό να μεταβάλει την εκτίμηση αυτή. Πράγματι, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να καταστήσει την επίδικη πράξη λιγότερο προσωρινή σε σχέση με τον προσωρινό χαρακτήρα που της έδωσε η ίδια η Επιτροπή.

41 Δεδομένου ότι η επίδικη πράξη δεν συνιστά μέτρο το οποίο καθορίζει οριστικά τη θέση της Επιτροπής, η εν λόγω πράξη δεν παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα της προσφεύγουσας και, επομένως, δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως υπό την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ. Επομένως, η παρούσα προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, χωρίς να απαιτείται να εξεταστούν τα λοιπά επιχειρήματα σχετικά με το παραδεκτό. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να εξεταστεί επί της ουσίας η διαφορά, όπως την όρισαν οι διάδικοι με τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματά τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

42 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με τα αιτήματα της Επιτροπής.

43 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα έξοδά της. Ομοίως, κρίνεται δίκαιο, υπό τις συνθήκες της υπό κρίση υποθέσεως, να διαταχθεί όπως η Deutsche Telekom φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικά της δικαστικά έξοδα, καθώς και σε εκείνα της Επιτροπής.

3) Κάθε παρεμβαίνων διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Moura Ramos Pirrung Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Μαρτίου 2002.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

R. M. Moura Ramos